

Якщо звернутися до чинного законодавства України то, згідно зі ст. 55 Конституції України: «кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб». Незважаючи на універсальний характер судового захисту, дуже суттєве значення має розвиток механізму захисту прав і свобод громадян в межах самої виконавчої влади.

Сьогодні існує певна правова база для практичної реалізації громадянами наданого їм Конституцією України права вносити в органи виконавчої влади пропозиції про поліпшення їх діяльності, оскаржувати дії та рішення посадових осіб державних і громадських органів. Громадяни можуть звернутися зі скаргою до вищого у порядку підлеглості органу або посадової особи, що не позбавляє особу права звернутися до суду згідно з чинним законодавством. Разом з тим було б доцільно, щоб всі зазначені способи оскарження органічно створювали єдиний механізм захисту прав і свобод людини в сфері державного управління та виконавчої влади.

В той же час існує нагальна потреба у серйозному відпрацюванні процесуального механізму не лише захисту, а і в цілому реалізації прав та свобод громадян у стосунках з органами виконавчої влади. Суттєвого покращання вимагають процедури не стільки адміністративно-юрисдикційної діяльності, тобто діяльності, пов'язаної з розглядом адміністративних правопорушень, а в першу чергу — процедури так званої позитивної управлінської діяльності, в процесі якої вирішується більшість питань, пов'язаних з реалізацією прав і свобод громадян [2, с. 21].

Отже, вагоме місце органів виконавчої влади в механізмі захисту прав і свобод людини та громадянина підтверджується як аналізом чинного законодавства України, так і теоретико-правовими дослідженнями.

Список літератури:

1. Олійник А.Ю. Конституційно-правовий механізм забезпечення основних свобод людини і громадянина в Україні: Монографія. / А.Ю. Олійник. — К.: Алерта, КНТ, Центр навчальної літератури, 2008. — 472 с.
2. Авер'янов В. Б. Забезпечення прав людини в сфері виконавчої влади // Правова держава: Щорічник наукових праць — К.: Ін Юре, 1998. — Вип. 9. — 16-22
3. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. — № 30. — Ст. 141.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙ

Григорян Мері Рубенівна

*студентка юридичного факультету
Харківського національного університету
імені В.Н.Каразіна*

Ключові слова: інновація, інноваційний продукт, інноваційна продукція, правове регулювання.

Термін „інновація” вперше був введений Й. Шумпетером у 1912 році в праці „Теорія економічного розвитку”.[1] Під інновацією розуміється нововведення, що використовується в галузі технології виробництва чи управління певної господарської системи. Такі поняття як „нова техніка”, „відкриття” чи „новина” подібні за змістом, але не являються синонімами інновацій. Найбільш значні відмінності полягають у тому, що інновація проводиться на рівні технологічного, тобто прикладного порядку, тоді як відкриття робиться, як правило, на фундаментальному рівні; інновація, як продукт колективної праці, розробляється

комплексними промисловими лабораторіями, а відкриття може бути зроблене одним винахідником; інновація спрямована на вдосконалення процесу діяльності та його результатів при застосуванні її у виробництві та управлінні, що частіше всього не притаманне відкриттю, яке за своєю суттю являється суспільно корисним актом; інновація інтегрує в собі результати комплексного використання таких елементів як систематичні технічні розробки, науково-технічні програми, а відкриття взагалі може відбуватися випадково.

В сучасній літературі поширені два підходи щодо визначення поняття „інновація”:

- статичний, де інновація виступає як „інновація-продукт”, коли вона представляється як результат інноваційного процесу у вигляді нової техніки (продукції), технології, нового методу, що впроваджується на ринку;
- динамічний, де інновація виступає як „інновація-процес”, коли в динаміці розглядається процес, що охоплює дослідження, проектування, розроблення, організацію виробництва, комерціалізацію і поширення нових виробів, технологій, принципів замість існуючих.[2]

В юриспруденції інновації регламентуються більш ніж чотирьохстами законодавчими і підзаконними нормативними актами. Основними серед них є: Господарський кодекс України та Закон України « Про інноваційну діяльність». Особливої уваги заслуговує проект інноваційного кодексу.

Згідно Закону України «Про інноваційну діяльність», інновації - це новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери.[3;ст. 1]

Таким чином, під категорію «інновація» в ЗУ «Про інноваційну діяльність» підпадають і інновації в сфері послуг.

Крім того, в ст. 4 Закону України «Про інноваційну діяльність» визначено перелік об'єктів інноваційної діяльності. Об'єктами інноваційної діяльності є: інноваційні програми і проекти; нові знання та інтелектуальні продукти; виробниче обладнання та процеси; інфраструктура виробництва і підприємництва; організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру і якість виробництва і (або) соціальної сфери; сировинні ресурси, засоби їх видобування і переробки; товарна продукція; механізми формування споживчого ринку і збуту товарної продукції.[3]

Існує певне співвідношення понять «інноваційна продукція» та «інноваційний продукт». Інноваційна продукція – це нові конкурентоспроможні товари чи послуги, що відповідають вимогам, встановленим законами України. Інноваційний продукт – це результат науково-дослідної і (або) дослідно-конструкторської розробки, що відповідає вимогам, встановленим законом. Інноваційний продукт є результатом виконання інноваційного проекту і науково-дослідною і (або) дослідно-конструкторською розробкою нової технології (в тому числі - інформаційної) чи продукції з виготовленням експериментального зразка чи дослідної партії і має відповідати таким вимогам:

а) він є реалізацією (впровадженням) об'єкта інтелектуальної власності (винаходу, корисної моделі, промислового зразка, топографії інтегральної мікросхеми, селекційного досягнення тощо), на які виробник продукту має державні охоронні документи (патенти, свідоцтва) чи одержані від власників цих об'єктів інтелектуальної власності ліцензії, або реалізацією (впровадженням) відкриттів. При цьому використаний об'єкт інтелектуальної власності має бути визначальним для даного продукту;

б) розробка продукту підвищує вітчизняний науково-технічний і технологічний рівень;

в) в Україні цей продукт вироблено (буде вироблено) вперше, або якщо не вперше, то порівняно з іншим аналогічним продуктом, представленим на ринку, він є конкурентоздатним і має суттєво вищі техніко-економічні показники.

Науковий керівник: к.ю.н, доц. Венедиктова І.В.

Література:

1. Захарченко В.І., Корсікова Н.М., Меркулов М.М. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки.- К.: Центр учбової літератури, 2012. - 448 с./електронний ресурс/режим доступу: http://b-ko.com/book_143.html
2. Лапко О. Інноваційна діяльність в системі державного регулювання. – К.-1999. – 254 с.
3. Про інноваційну діяльність. Закон України// Відомості Верховної Ради України (ВВР).- 2002.- N 36

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

Гриненко Олеся Іванівна

студент-спеціаліст юридичного факультету

Харківського національного університету

імені В. Н. Каразіна

e-mail: Olesya.litkevich@mail.ru

Ключові слова: соціальне страхування, суб'єкт, система, особа, страховик, страхувальник.

У світовій практиці склалися різні моделі організації соціального страхування.

Перша модель характеризується тим, що розмір соціальних виплат поставлено в залежність від другорядних, так званих зовнішніх чинників, зокрема, від зайнятості особи в тій чи іншій галузі, її службового становища тощо. Така організаційна форма соціального страхування має ряд недоліків: може забезпечувати лише невисокі рівні соціального захисту; буде існувати за умови бездефіцитного державного бюджету; її засновники (особливо держава) можуть відмовитися від взятих зобов'язань; породжує в суспільстві психологію соціального утриманства.

Друга модель сформована таким чином, що особи, які страхуються, і конкретні страхувальники, роблять певні внески, проте при цьому не враховується ступінь імовірності настання страхової події, тобто соціальний ризик. Страхування здійснюється на користь третіх осіб (наприклад, погашення поточних витрат з пенсійного страхування в Україні), а накопичення коштів не пов'язане з ростом зобов'язань.

Третя модель найбільш поширена в багатьох розвинутих країнах, бо дозволяє із достатнім ступенем точності визначати, які виплати можуть бути здійснені. Вона базується на страхуванні конкретних ризиків. Розмір коштів має відповідати узятим страхувальниками зобов'язанням, а виплати не можуть перевищувати встановленого співвідношення між виплатами, що надаються, і надходженнями страхових коштів [1, с. 404].

Найбільш важливою є проблема розподілу фінансової відповідальності між суб'єктами соціального страхування. Страхові платежі розподіляються між роботодавцями, працівниками, державою (державним бюджетом) та місцевими органами влади (місцевими бюджетами). Внески на соціальне страхування в тій чи іншій пропорції поділяються між роботодавцями та застрахованими. Частка останніх становить від 40 до 66% внесків. Наприклад, частка виплат застрахованих осіб відносно загальної суми страхового внеску в деяких країнах складає: у Чехії - 12,5%, Югославії - 28,1%, Угорщині - 11,5%, Німеччині -